

ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ**Α Π Ο Φ Α Σ Η
174/2019**

Η Ολομέλεια του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης, ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου, συνήλθε σε συνεδρίαση στον συνήθη γι' αυτό τόπο την 5.3.2019 και ώρα 10:00 προκειμένου να συζητήσει επί της κατωτέρω υποθέσεως. Συγκροτήθηκε από τους: Αθανάσιο Κουτρομάνο, πρόεδρο, Ξενοφώντα Μορώνη, αντιπρόεδρο, και τα μέλη Καλλιόπη Διαμαντάκου, Βασίλειο Καραποστόλη, Νικόλαο Κιάο, Ευαγγελία Μήτρου, Γιώργο Πλειό, Γεώργιο Σαρειδάκη και Δήμητρα Παπαδοπούλου. Χρέη γραμματέως εκτέλεσε η Αναστασία Μαραζίδου, διοικητική υπάλληλος του ΕΣΡ.

Αντικείμενο της συζήτησης ήταν η ενδεχόμενη παραβίαση της ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας από τον τηλεοπτικό σταθμό με τον διακριτικό τίτλο «ΣΚΑΪ», ιδιοκτησίας της εταιρείας με την επωνυμία «ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΝΤΟΤ ΚΟΜ ΑΝΩΝΥΜΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ», αναφορικά με: α) την υποχρέωση ακριβούς παρουσίασης γεγονότων, β) την υποχρέωση μη υποκατάστασης αστυνομικών και ανακριτικών αρχών και γ) την υποχρέωση μη δημοσιοποίησης εγγράφων ποινικής προδικασίας. Η υπόθεση εξετάζεται ύστερα από 9 καταγγελίες πολιτών που κατατέθηκαν στο ΕΣΡ από τις 24.9.2019 έως τις 21.11.2018.

Για τον έλεγχο σχηματίστηκε φάκελος με αριθμό 324/1.10.2018, ο οποίος ανατέθηκε στη διοικητική υπάλληλο Ειρήνη Κεραμίτσου και στην ειδική επιστήμονα-νομικό Όλγα Γαρουφαλιά. Η Διοικητική Υπάλληλος υπέβαλε στο ΕΣΡ τις με αριθμό πρωτοκόλλου 1006/ΕΣ/3.12.2018 και 24/ΕΣ/10.1.2019 εκθέσεις καταγραφής των πραγματικών περιστατικών της υπόθεσης. Στην συνέχεια, η Ειδική Επιστήμων υπέβαλε στο ΕΣΡ τις με αριθμό πρωτοκόλλου 151/ΕΣ/4.2.2019 και 152/ΕΣ/4.2.2019 νομικές της εισηγήσεις.

Κατά τη συζήτηση της υπόθεσης, για λογαριασμό της λειτουργούσης τον σταθμό ως άνω εταιρείας παρέστησαν οι πληρεξούσιοι δικηγόροι της Στάθης Γεωργόπουλος και Αφροδίτη Γουγά καθώς και ο Γιάννης Κολοκυθάς, διευθυντής εκπομπών – δημοσιογράφος και η Τατιάνα Στεφανίδου, παρουσιάστρια της επίμαχης εκπομπής. Ερωτηθέντες από τον Πρόεδρο, δήλωσαν ότι γνωρίζουν το περιεχόμενο του φακέλου, έλαβαν δε τον λόγο και ανέπτυξαν τους ισχυρισμούς τους. Ζήτησαν στη συνέχεια - και η Ολομέλεια δέχτηκε- να τους παρασχεθεί προθεσμία για την κατάθεση εγγράφου υπομνήματος μέχρι και την 19.3.2019 και ώρα 14.00 και η συζήτηση κηρύχθηκε περαιωμένη. Ο σταθμός κατέθεσε στη Γραμματεία το με αριθμό πρωτοκόλλου 1586/18.3.2019 υπόμνημά του.

Την 4.11.2019 και ώρα 10.30 η Ολομέλεια συνήλθε σε διάσκεψη επί της υποθέσεως, ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου. Συγκροτήθηκε από τους: Αθανάσιο Κουτρομάνο, πρόεδρο, και τα μέλη Καλλιόπη Διαμαντάκου, Βασίλειο Καραποστόλη, Νικόλαο Κιάο και Γιώργο Πλειό. Απόντα τα μέλη Ευαγγελία Μήτρου και Γεώργιος Σαρειδάκης, οι οποίοι είχαν νομίμως κληθεί. Χρέη γραμματέως εκτέλεσε η Αναστασία Μαραζίδου, διοικητική υπάλληλος του ΕΣΡ. Παρέστη επίσης και η ανωτέρω εισηγήτρια-νομικός, η οποία ανέπτυξε το ζήτημα προφορικά και αποχώρησε.

Η Ολομέλεια, αφού παρακολούθησε την επίμαχη ροή προγράμματος και μελέτησε το σύνολο των στοιχείων του φακέλου:

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΙΣΕ ΩΣ ΕΞΗΣ:

I. Νομικό Μέρος

1. Το ΕΣΡ είναι η αρμόδια κατά το Σύνταγμα Ανεξάρτητη Αρχή (άρθρο 15 παρ. 2) για την άσκηση του άμεσου ελέγχου του κράτους επί της ραδιοφωνίας και της τηλεοράσεως και την επιβολή των προβλεπόμενων διοικητικών κυρώσεων.
2. Το άρθρο 11 παρ. 6 του Π.Δ. 77/2003 ορίζει: «Δεν δημοσιοποιούνται έγγραφα ή άλλα στοιχεία που γίνονται γνωστά στις αρμόδιες αρχές κατά το στάδιο της

προκαταρκτικής εξέτασης, της έκτακτης προανάκρισης και γενικότερα της ποινικής διαδικασίας».

3. Το άρθρο δεύτερο παρ. 2 του Π.Δ. 77/2003 ορίζει: «Κατά την εφαρμογή του Κώδικα που κυρώνεται με το παρόν διάταγμα ισχύει η απορρέουσα από το Σύνταγμα και γενόμενη δεκτή από τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας αρχή της στάθμισης κατά περίπτωση του τυχόν διακυβευόμενου δημοσίου συμφέροντος».

4. Τέλος, κατά τα στοιχεία β και ε της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του Ν. 2863/2000, το ΕΣΡ ελέγχει την τήρηση των όρων που προβλέπονται στην εκάστοτε ισχύουσα ραδιοτηλεοπτική νομοθεσία και επιβάλλει τις από το άρθρο 4 του Ν. 2328/1995 προβλεπόμενες κυρώσεις.

Κατά την έννοια των διατάξεων αυτών, απαγορεύεται, χάριν της διασφάλισης του τεκμηρίου αθωότητας, της αποτελεσματικής διεξαγωγής της δικαστικής έρευνας και του ανεπηρέαστου των αρμόδιων δικαστικών αρχών, ειδικώς η αποκάλυψη και αναπαραγωγή του περιεχομένου εγγράφων και εν γένει στοιχείων της ποινικής διαδικασίας, επιτρέπεται δε αυτή σε όλως εξαιρετικές περιπτώσεις όταν, κατ' εκτίμηση των συνθηκών, κρίνεται ότι συντρέχουν λόγοι υπέρτερου δημοσίου συμφέροντος επί ζητήματος ιδιαιτέρως αυξημένου γενικού ενδιαφέροντος και εφόσον από τη δημοσίευση των στοιχείων αυτών δεν διακυβεύονται τα δικαιώματα του κατηγορούμενου και των λοιπών εμπλεκόμενων προσώπων αλλά και το συμφέρον της αποτελεσματικής διεξαγωγής της δικαστικής έρευνας (ΣτΕ 1216/2014, 1217/2014, 891/2015, 816/2018, 4060/2010, 2899/2014 – πρβλ. ΕΔΔΑ Tourancheau et July κατά Γαλλίας της 24.11.2005-αρ. προσφυγής 53886/00).

II. Πραγματικό Μέρος

Από τα έγγραφα του φακέλου, στα οποία περιλαμβάνεται και το ευρισκόμενο στο αρχείο του ΕΣΡ υλικό με την επίμαχη ροή προγράμματος, και τους ισχυρισμούς της εγκαλουμένης (προβληθέντες προφορικώς και εγγράφως), προκύπτουν τα εξής:

Η εκπομπή με τον τίτλο «ΜΑΖΙ ΣΟΥ», που μεταδόθηκε την 21.11.2018 μεταξύ 11.30 και 13.55 με αφορμή την επικείμενη τότε δημοσιοποίηση του ιατροδικαστικού πορίσματος για τα αίτια θανάτου του Ζακ Κωστόπουλου στις 21.9.2018, ασχολήθηκε

εκτενώς με το ζήτημα αυτό και αναπτύχθηκε σχετική συζήτηση μεταξύ της παρουσιάστριας, των συμμετεχόντων στην εκπομπή και των λοιπών συντελεστών της. Στο πλαίσιο αυτό, παρουσιάστηκαν και αναγνώστηκαν τμήματα του ιατροδικαστικού πορίσματος και οι συντελεστές της εκπομπής αναφέρθηκαν στα κρίσιμα σημεία αυτού, τα οποία προσπάθησαν να αξιολογήσουν και να ερμηνεύσουν με τη βοήθεια ενός ιατροδικαστή που συμμετείχε σε ζωντανή σύνδεση στην εκπομπή. Ειδικότερα:

- Εμφανίστηκε στην οθόνη το έγγραφο του ιατροδικαστικού πορίσματος, έγινε κοντινό πλάνο στην παράγραφο αυτού που περιελάμβανε το συμπέρασμα και ταυτόχρονα αναγνώστηκε το κείμενο που είχε ως εξής: «Από τα ευρήματα νεκροψίας – νεκροτομής προέκυψε ότι ο θάνατος επήλθε από ισχαιμικού τύπου αλλοιώσεις μυοκαρδίου σε έδαφος πολλαπλών τραυμάτων σώματος» (11.39.04 – 11.39.15).
- Προβλήθηκε σε ρεπορτάζ άνδρας (πιθανόν ένας εκ των ιατροδικαστών) που ανέγνωσε το ιατροδικαστικό πόρισμα και ανέφερε τα εξής: «Τα ως άνω τραύματα δεν συνιστούν θανατηφόρες κακώσεις με την έννοια ότι δεν θα μπορούσαν να επιφέρουν από μόνα τους απευθείας το θάνατο. Είναι δε συμβατά με πρόκλησή τους από ποικίλους μηχανισμούς» (11.39.15 – 11.39.25).
- Προβλήθηκαν στην οθόνη οι σελίδες της τοξικολογικής εξέτασης, έγινε κοντινό πλάνο και παράλληλα αναφέρθηκαν τα εξής: «Σύμφωνα με τις ιστολογικές και τοξικολογικές εξετάσεις ο Ζακ δεν ήταν υπό την επήρεια ναρκωτικών, ούτε έπασχε από κάποια καρδιακή νόσο» (11.39.25).
- Προβλήθηκε σύντομο ρεπορτάζ, στο οποίο ένας ιατροδικαστής διατύπωσε τις απόψεις του για το πόρισμα.
- Εμφανίστηκε η εξής λεζάντα στο κάτω μέρος της οθόνης: «ΙΣΧΑΙΜΙΚΟ ΕΠΕΙΣΟΔΙΟ ΠΟΥ ΠΡΟΚΛΗΘΗΚΕ ΑΠΟ ΤΑ ΧΤΥΠΗΜΑΤΑ Η ΑΙΤΙΑ ΘΑΝΑΤΟΥ ΤΟΥ ΖΑΚ ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ».

Έτσι δε, έγινε εκτενής αναπαραγωγή και παρουσίαση αποσπασμάτων εγγράφων και εκθέσεων της ποινικής προδικασίας και των συναφών κρίσεων και εκτιμήσεων, που προφανώς δεν ήταν αναγκαίες για την ενημέρωση του κοινού, αφού αρκούσε η αναφορά των γενικών πληροφοριών που είχαν συγκεντρωθεί στο

πλαίσιο της δημοσιογραφικής έρευνας περί των συνθηκών τέλεσης του εγκλήματος

III. Υπαγωγή

Υπό τα εκτεθέντα, καθίσταται σαφές ότι η εγκαλούμενη εταιρεία, δια των προστηθέντων υπ' αυτής δημοσιογράφων, προβάλλοντας στοιχεία της μυστικής ποινικής προδικασίας, παραβίασε - εκ προθέσεως - τις αναφερόμενες στο νομικό μέρος της παρούσας διατάξεις αναφορικά με την υποχρέωση μη δημοσιοποίησης εγγράφων της ποινικής προδικασίας. Επομένως, πρέπει να επιβληθεί στην εγκαλούμενη εταιρεία διοικητική κύρωση και δη εκείνη του προστίμου.

Περαιτέρω, η Ολομέλεια έκρινε ότι δεν στοιχειοθετούνται οι παραβάσεις που αποδίδονται στον τηλεοπτικό σταθμό, ως προς την υποχρέωση ακριβούς παρουσίασης των γεγονότων και μη υποκατάστασης των αστυνομικών και ανακριτικών αρχών και επομένως, πρέπει η εγκαλούμενη εταιρεία να απαλλαγεί των σχετικών κατηγοριών.

Εξάλλου, με βάση τη βαρύτητα της παραβάσεως, το κοινώς γνωστό μερίδιο τηλεθέσεως του συγκεκριμένου τηλεοπτικού σταθμού (όπως προκύπτει από τα τηρούμενα στο ΕΣΡ στοιχεία) και το γεγονός ότι η εγκαλουμένη υπήρξε υπότροπη (και) κατά το πρόσφατο παρελθόν για παραβάσεις της ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας (όπως προκύπτει από τα τηρούμενα στο ΕΣΡ στοιχεία), κρίνεται ότι το επιβλητέο πρόστιμο είναι εκείνο των είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Ολομέλεια του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης δέχεται ότι ο σταθμός της εγκαλουμένης παραβίασε τη ραδιοτηλεοπτική νομοθεσία ως προς την υποχρέωση μη δημοσιοποίησης εγγράφων της ποινικής διαδικασίας, κατά τα αναφερόμενα στο σκεπτικό.

Επιβάλλει στην εταιρεία με την επωνυμία «ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΝΤΟΤ ΚΟΜ ΑΝΩΝΥΜΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ», ιδιοκτήτρια του τηλεοπτικού σταθμού «ΣΚΑΙ», τη διοικητική κύρωση του προστίμου των είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ.

Δέχεται ότι δεν τελέσθηκαν οι παραβάσεις που αποδόθηκαν στην εγκαλουμένη, ως προς την ανακριβή παρουσίαση γεγονότων σε σχέση με τις εκπομπές με τον τίτλο «ΜΑΖΙ ΣΟΥ» που μεταδόθηκαν την 25.9.2018 και 21.11.2018, και ως προς την υποκατάσταση των αστυνομικών και ανακριτικών αρχών σε σχέση με την εκπομπή με τον τίτλο «ΜΑΖΙ ΣΟΥ» που μεταδόθηκε την 21.11.2018.

Κατά το άρθρο 4 παρ. 3 του Ν. 2328/1995, όπως έχει μετά την δια του άρθρου 23 παρ. 5 εδ. β' του Ν. 3166/2003 αντικατάστασή του, η παρούσα απόφαση κατά την προαναφερόμενη κύρωση, είναι εκτελεστή κατά:

1. Της εταιρείας «ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΝΤΟΤ ΚΟΜ ΑΝΩΝΥΜΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ», που εδρεύει στο Φάληρο, στην οδό Εθνάρχου Μακαρίου και Φαληρέως 2, με ΑΦΜ 998921252, Δ.Ο.Υ. ΦΑΕ Πειραιά.
2. Του Ιωάννη Αλαφούζου του Αριστεΐδη, με ΑΦΜ 022253837, Δ.Ο.Υ. Κηφισιάς, ως νομίμου εκπροσώπου της εταιρείας.
3. Του Ιωάννη Σπανολιού του Κωνσταντίνου, με ΑΦΜ 007698074, Δ.Ο.Υ. Γλυφάδας, ως νομίμου εκπροσώπου της εταιρείας.
4. Της Ευαγγελίας Κουτσαυτάκη του Κωνσταντίνου, με ΑΦΜ 075618967, Δ.Ο.Υ. Κορυδαλλού, ως νομίμου εκπροσώπου της εταιρείας.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε την 4^η Νοεμβρίου 2019 και δημοσιεύτηκε την 17^η Ιουλίου 2020.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Ε.Σ.Ρ.

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΟΥΤΡΟΜΑΝΟΣ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΜΑΡΑΖΙΔΟΥ